

Jägareförbundet Mitt

Resultat spillningsinventering av rådjur på Gotland 2020

Spillningsinventering är en av flera metoder för att uppskatta tätheter av bland annat älg och rådjur. Metoden är ett bra alternativ till andra metoder och i flera avseenden billigare och bättre än till exempel flyginventeringar. Det bästa är om man kan samla in uppgifter årligen eller relativt tätt i tid för att kunna följa den lokala älgstammens och eller rådjursstammes utveckling. Metoden är enkel och okomplicerad och går till enligt följande.

Mätningarna utförs under vårvintern innan markvegetationen börjat grönska. Enbart färsk spillning inventeras, dvs det som djuren lämnat ifrån sig under den gångna vintern.

Mätningen sker på provytor enligt ett visst system, varje provyta är 100 m² när det gäller älg samt 10 m² för rådjur. Systemet för utläggning av provytor kan variera. I de inventeringar som utförs enligt ovan är det så kallade trakter som används. En trakt består av en ruta, 1x1 km. En fördel med den metoden är att man kommer tillbaka till utgångspunkten. På varje trakt läggs 40 stycken provytor ut, det vill säga 10 provytor på varje sida av trakten (100m mellan varje provyta). Inventeraren får en startpunkt och sedan tar denne hjälp av GPS eller kompass för att komma till varje provyta. Trakterna är slumpmässigt utlagda i terrängen, vilket är viktigt för att få ett så statistiskt säkert resultat som möjligt.

När inventeringen är klar har man ett mått på hur många spillningshögar man hittat i de olika provytorna. Detta resultat kan man sen använda för att beräkna tätheten av älg respektive rådjur i det område som inventerats (brukade och stadsplanerade områden undantagna).

Resultat:

Marktyper i området:

- Procent skogsmark: 45 %
- Procent jordbruksmark: 34 %
- Procent impediment (väg, sjö, samhälle): 21 %

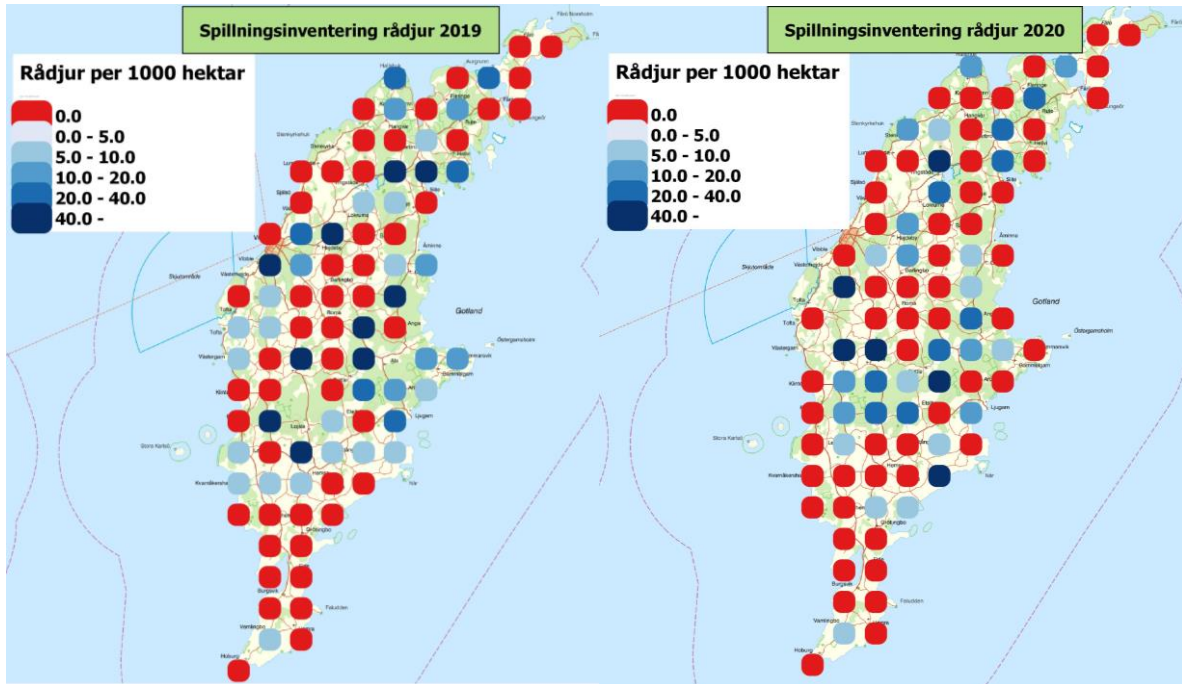
Rådjur: 9,1 per 1000 ha

95 % konfidensintervall (KI): 6,7 – 11,5 rådjur per 1000 ha

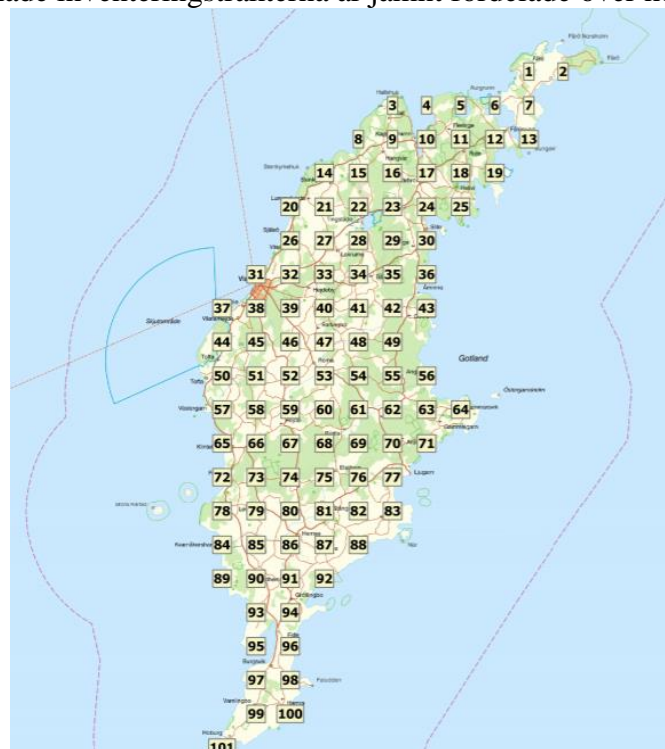
Resultatet skall ses som ett index över rådjurspopulationen och inte ett absolut mått. Tillsammans med en väl täckande avskjutningsstatistik så ger det ett mycket bra underlag för viltförvaltningen. Vid inventeringen 2020 designades 100 trakter varav 90 inventerades.

→ Antal trakter som inventerats:	Rådjur: 90 st
→ Antal provytor som inventerats totalt:	Rådjur: 2618 st
→ Antal spillningshögar som hittats totalt:	Rådjur: 101 st
→ Antal spillningshögar per dygn:	Rådjur: 22
→ Antal dagar i studieperioden:	193 dagar

På kartorna nedan illustreras de inventerade trakterna som ”punkter” med varierande färg beroende på rådjurstätheten i den enskilda inventeringstrakten. Enskilda punkters färg kan man inte dra några slutsatser av. Där det i kartan är större delområden där det är en ”samling” av likartad färgnyans, pekar det på att i detta område är mer eller mindre rådjur än genomsnittet.

De designade inventeringstrakterna är jämnt fördelade över hela Gotland.

0 100000 200000 300000 400000 m

Koordinatsystem: Sweref 99 TM
© Lantmäteriverket Gävle 2008. Medgivande I
2008/1581

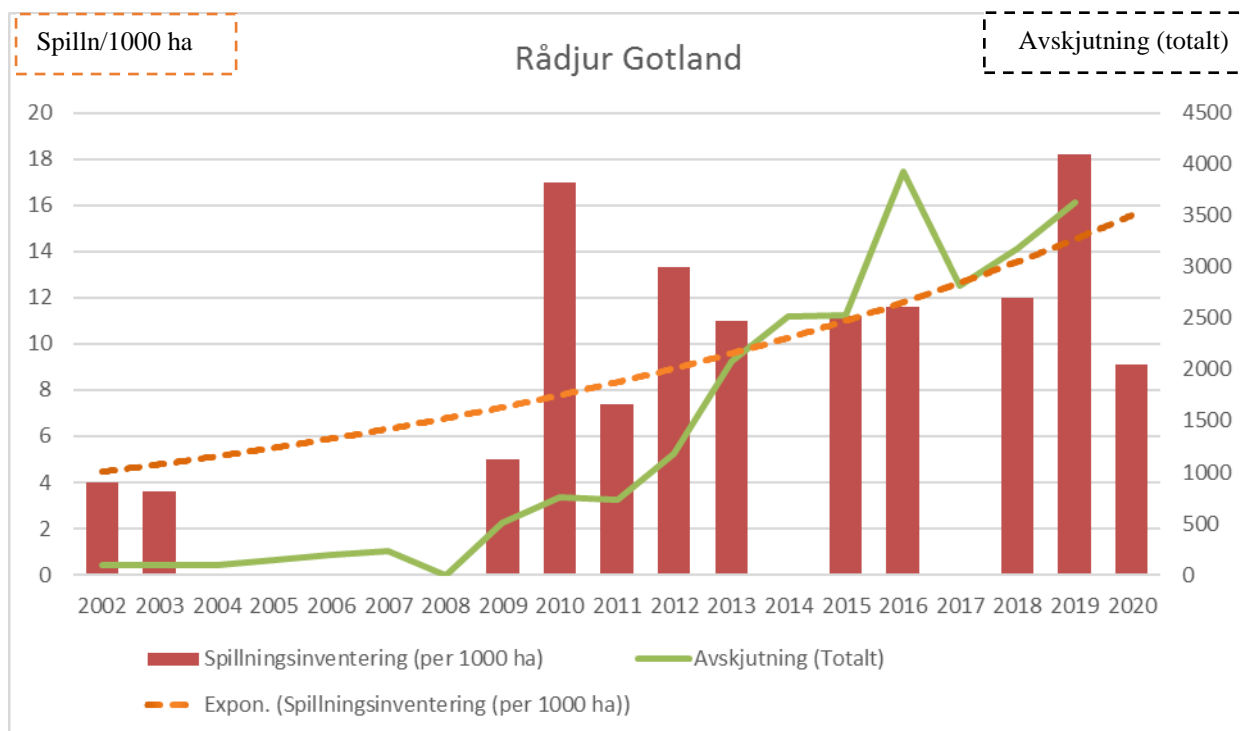

Bild: Rådjursstammens utveckling på Gotland. Jämförelse mellan inventeringar samt avskjutningsstatistik

Kommentar: Det beräknade medelvärdet för spillningsinventeringen skiljer sig markant mellan åren 2019 och 2020. Medelfelet var betydligt större 2019 (SE 3,8) i jämförelse med 2020 (SE 1,2) och därmed får vi också en större osäkerhet i den bakomliggande populationens medelvärde 2019. Det tydliggörs i konfidensintervallen_(95 %) för de två inventeringsåren.

2019: 95 % konfidensintervall (KI): 10,7 – 25,7 rådjur per 1000 ha

2020: 95 % konfidensintervall (KI): 6,7 – 11,5 rådjur per 1000 ha